

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент організацій»
Факультет	Економічний
Кафедра	Менеджменту
Семестр	II
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к.е.н., доц. Артюшок Вікторія Станіславівна
Контактна інформація	artvita@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Кроскультурний менеджмент» обумовлене необхідністю створення і застосування технологій управління культурним різноманіттям в умовах економічної глобалізації. Ця дисципліна має дати цілісне уявлення про феномен управління в полікультурному середовищі, основні напрями теорії менеджменту та дослідження конкретних форм і засобів системи управління в сучасних культурах світу, про основні поняття та моделі управлінської діяльності, а також управлінські технології в інформаційному суспільстві. Поява цієї дисципліни віддзеркалює глибинні зміни, які відбуваються в сучасному суспільстві.. Саме поняття кроскультурний менеджмент близьке до поняття «міжкультурний», але не тотожне йому, походить від англійського to cross, що означає «переходити, пересікати» і відноситься до технологій, тактик і характеристик, які можуть бути застосовані не до двох культур («міжкультурний»), а до декількох культур одночасно. Таким чином увага зосереджується на розробці технологій управління, успішно діючих в різних культурах з метою попередження міжкультурних конфліктів.</p>
Мета та цілі	<p>Формування кроскультурної комунікації для ефективної професійної діяльності у сучасних умовах глобалізації з метою підвищення ефективності співпраці, ведення переговорів, а також управління персоналом в мультикультурних компаніях та організаціях, як у приватних компаніях так і у державних структурах. Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: формування навичок і вмінь менеджера в умовах глобалізаційного середовища; підвищення ефективності управління організаціями за рахунок використання національно-культурних особливостей країн; вивчення культурних особливостей країн як чинників впливу на функціонування організацій.</p>
Результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з</p>

	представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами, спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті, здійснювати професійне спілкування з іноземними партнерами з дотриманням принципу толерантності й етичних норм; ідентифікувати, аналізувати й адекватно інтерпретувати різноманітні кроскультурні аспекти сучасного підприємництва; цінувати та поважати різноманітності та мультикультурності, обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів долати й упереджувати національно-культурні стереотипи; досягати особистого підприємницького успіху та зростання в подальшій професійній кар'єрі.
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, вміння злагоджувати конфлікти, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, розуміння важливості зворотного зв'язку / допомоги від колег, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше.
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Вплив культури на міжнародні ділові відносини	Суть поняття «культура» та еволюція поглядів щодо культурних особливостей міжнаціональних бізнес-контактів. Рівні культурного програмування. Типові реакції на незнайомі культури. Взаємодія з іншими культурами. Класифікація культур. Ділові культури. Класифікація культурних цінностей Г. Хофстеда. Вплив культурних та релігійних особливостей націй на ведення міжнародного бізнесу. Можливі бар'єри на стику двох культур при веденні міжнародного бізнесу. Культурні особливості ведення європейського бізнесу.	Тести, питання
2. Цінності, ставлення, поведінка: міжкультурне різноманіття	Основи культурної орієнтації суспільства. Цінності. Ставлення. Поведінка. Аспекти ціннісної орієнтації суспільства. Сприйняття людини. Ставлення до навколишнього світу. Відносини між людьми. Діяльність: дія чи існування. Сприйняття часу. Сприйняття простору. Відмінності у церемоніальних та не церемоніальних культурах. Значення ієрархії, соціального статусу, влади і виказування поваги у світі міжнародного бізнесу. Порівняльна характеристика впливу на ведення бізнесу значення соціального статусу та ієрархії в Азії та в Європі.	Тести, кейси
3. Міжкультурне ділове спілкування	Проблеми міжкультурного спілкування. Помилки сприйняття. Помилкова інтерпретація: категорії, стереотипи, джерела. Помилкові оцінки в міжкультурному контексті. Аспекти розуміння повідомлень у різних культурах. Швидкі й повільні повідомлення. Високий і низький контекст. Простір як спосіб комунікації. Час як спосіб комунікації. Швидкість і спрямованість інформаційного потоку. Послідовність дій та її завершеність. Сполучення культур. Одержання адекватної реакції. Особливості поділу культур використовуючи класифікацію Р. Гестеланда. Культури ділові, зорієнтовані на угоди та культури орієнтовані на взаємовідносини.	Кейси, тести
4. Поведінка на робочому місці: культурні параметри	Культурні розходження в стилі управління. Культурні параметри виробничих відносин. Універсалізм/партикуляризм. Індивідуалізм/колективізм. Нейтральні/емоційні культури. Специфічні/дифузійні відносини. Досягнення/соціальний стан. Дистанція влади (субординація). Запобігання невизначеності.	Кейси, практичні завдання

	Маскулінність/фемінінність. Організаційна культура й національна культура. Відношення до часу і розкладу у європейському бізнесі: відмінності між Південною та Північною Європою. Пунктуальність та її значення у різних ситуаціях.	
5. Культурні розходження в організаціях	Культурні параметри організаційної поведінки. Культурні архетипи організацій. Стратегії розпізнавання культури організації. Стратегії управління культурною різноманітністю. Багатокультурні групи. Невербальні способи комунікацій під час ведення переговорів. Значення зовнішнього вигляду, тону голосу, тембру розмови. Роль міміки у невербальній комунікації. Поняття особистого простору. Чотири ключові елементи невербальної поведінки під час ведення переговорів, їх особливості. Культури експресивні (виразні) та емоційно стримані. Значення невербальних комунікацій у Європі, Азії, Америці.	Кейси, тести
6. Лідерство в міжкультурному діловому оточенні	Значення лідерства в організаціях. Аспекти лідерства. Теорії лідерства: ситуаційний прояв у різних культурах. Протокол на зустрічах: одяг, пунктуальність, привітання (вербальне, невербальне), представлення. Прихід на прийом та зустріч гостей. Особливості надсилання запрошень на прийом, дарування гостів. Надсилання відповіді на запрошення. Особливості дарування та приймання подарунків у різних культурах. Ставлення до корупції у європейському та міжнародному бізнесі. Національні стилі лідерства	Кейси, практичні завдання
7. Кроскультурні розходження в мотивації персоналу	Теорії мотивації і їх крос-культурний прояв. Ранні теорії мотивації. Сучасні теорії мотивації. Культурна обумовленість теорій мотивації. Ставлення до роботи в різних культурах. Значення роботи в житті людини. Цінності й задоволеність роботою. Застосування теорій мотивації в багатокультурному середовищі. Особливості спілкування з представниками різних націй. Національні особливості спілкування з представниками Австралії, Великобританії, Німеччини. Національні особливості спілкування з представниками Франції, Іспанії, Італії. Національні особливості спілкування з представниками Китаю, США, Південної Кореї та Японії.	Кейси, тести
8. Кроскультурні аспекти міжнародних переговорів	Особливості міжнародних переговорів. Фактори успіху міжкультурних переговорів. Особисті якості тих, що ведуть переговори. Контекст переговорів. Стратегія переговорів: культурно-синергетичний підхід. Тактика переговорів. Поняття корпоративної культури. Механізм формування корпоративної культури: глобальний рівень; національний рівень; корпоративний рівень; персональний рівень. Класифікації культури. Модель Камерона-Куїна: ринкова культура, бюрократична культура, адхократія, клан. Традиційні та специфічні інструменти формування і розвитку культури.	Кейси, практичні завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Андерсен П. Язык тела. Пер. с англ. А. Давыдовой. М.: АСТ: Астрель, 2006. 343 с.
2. Афанасьев И. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. К.: «Альтерпрес», 2006. 368 с.
3. Герет Томас М., Клоноскі Річард Дж. Етика бізнесу / Остап Ватаманюк (пер.). 2 –ге вид. К.: Основи, 1999. 214с.
4. Дафт Р. Менеджмент. 6 – изд./ Пер. с англ. СПб.: Питер, 2006. 864 с.
5. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування: Навч. посіб.: 2-ге вид. перероб. і доп. К.: ЦНЛ, 2005. 224 с.
6. Капитонов Э.А., Зинченко Г.П., Капитонов А.Э. Корпоративная культура : теория и практика. М.: Издательство « Альфа – Пресс», 2005. 352 с.
7. Карт П., Фокс К. Преодоление культурных различий: Практическое руководство по международному деловому общению/ Пенни Карт, Крис Фокс. – Пер. с англ. И.Гаврилова. М.: ФАИР-ПРЕСС, 2005. 224с.
8. Козн Ален Р. (ред.) Курс МВА по менеджменту / Пер. с англ. – 3-е изд. М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. 507 с.
9. Кросс-культурное поведение в бизнесе. Маркетинговые исследования, ведение переговоров, поиски источников поставок и рынков сбыта, менеджмент в различных культурах / Пер. с англ. Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. 288 с.

10. Крысько В.Т. Этнопсихология и межнациональные отношения. Курс лекций. М., 2002
11. Кубрак О.В. Етика ділового спілкування Навч. посіб.: 3-тє вид. Перероб. і доп. Суми: ВТД „Університетська книга”, К.: ВД „Княгиня Ольга”, 2005. 222 с.
12. Мясоєдов С.П. Основы кросскультурного менеджмента: Как вести бизнес с представителями других стран и культур: Учеб. Пособие. М.: Дело, 2003. 256 с.
13. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 380 с.
14. Сравнительный менеджмент / под. ред. С.Э.Пивоварова. СПб.: Питер, 2006. 368 с
15. Холден Н. Дж. Крос-культурний менеджмент. Концепція когнітивного менеджменту. Київ.: Юніти, 2005.
16. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. К.: Вікар, 2006. 223с.
17. Brake, Walker, Walker, Doing business internationally. Irwin, New York 1995.
18. Hofstede G. Culture's Consequences: Intern Differences in WorkRelated Values. L.: Sage, Beverly Hills. 1980.
19. Morrison, Conaway, Douress, Dun & Bradstreet's guide to ding business around the world. Prentice Hall, New York 1997.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-4)	20
Змістовий модуль 2 (теми 5-8)	20
Індивідуальна науково-дослідна робота	20
Підсумковий контроль (теми 1-8)– іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни